

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 30.10.2019
COM(2019) 551 final

Priporočilo

SKLEP SVETA

**o pooblastilu za začetek pogajanj o sporazumu med Evropsko unijo in Novo Zelandijo
o izmenjavi osebnih podatkov med Agencijo Evropske unije za sodelovanje na področju
preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj (Europol) in pristojnimi
organi Nove Zelandije za boj proti hudim kaznivim dejanjem in terorizmu**

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PRIPOROČILA

V globaliziranem svetu, v katerem so huda kazniva dejanja in terorizem vedno bolj nadnacionalni in raznovrstni, bi morali biti organi kazenskega pregona v celoti opremljeni za sodelovanje z zunanjimi partnerji, da bi lahko zagotovili varnost svojih državljanov. Zato bi morala biti Europolu omogočena izmenjava osebnih podatkov z organi kazenskega pregona iz tretjih držav v obsegu, ki je potreben za izpolnjevanje njegovih nalog v okviru zahtev, določenih v Uredbi (EU) 2016/794 z dne 11. maja 2016¹.

Europol lahko od začetka uporabe Uredbe izmenjuje podatke s tretjimi državami ali mednarodnimi organizacijami na podlagi mednarodnega sporazuma, ki zagotavlja ustrezne zaščitne ukrepe glede varstva zasebnosti ter temeljnih pravic in svoboščin posameznikov. Komisija je v imenu Unije odgovorna za pogajanja o takih mednarodnih sporazumih. Če je to potrebno za opravljanje njegovih nalog, lahko Europol tudi vzpostavi in vzdržuje sodelovanje z zunanjimi partnerji z delovnimi in upravnimi dogovori, ki sami po sebi ne morejo biti pravna podlaga za izmenjavo osebnih podatkov.

Komisija je v Enajstem poročilu o napredku pri vzpostavljanju učinkovite in prave varnostne unije² opredelila osem prednostnih držav³ v regiji Bližnjega vzhoda/severne Afrike (regija MENA), s katerimi bi se morala začeti pogajanja, in sicer na podlagi teroristične grožnje, izzivov, povezanih z migracijami, in operativnih potreb Euopola. Ob upoštevanju politične strategije, kot je začrtana v evropski agendi za varnost⁴, sklepov Sveta⁵ in globalni strategiji⁶, operativnih potreb organov kazenskega pregona iz vse EU ter morebitnih koristi tesnejšega sodelovanja na tem področju, ki so razvidne tudi iz nadaljnjega ukrepanja po napadu v Christchurchu marca 2019, Komisija meni, da je treba Novo Zelandijo dodati na seznam prednostnih držav, s katerimi bi se morala kmalu začeti pogajanja. Nova Zelandija je 23. avgusta 2019 uradno zaprosila za to pobudo.

Europol in policija Nove Zelandije sta aprila 2019 podpisala delovni dogovor. Ta je okvir za strukturirano sodelovanje na strateški ravni, vključno z varno povezavo, ki omogoča varno neposredno komunikacijo, Nova Zelandija pa je v Europol napotila uradnika za zvezo. Vendar delovni dogovor ni pravna podlaga za izmenjavo osebnih podatkov. Trenutno ni pravne podlage za redno in strukturirano izmenjavo osebnih podatkov med organi kazenskega pregona Nove Zelandije in Europolom, ki je bistvenega pomena za učinkovito operativno sodelovanje.

Pravne standarde za varstvo osebnih podatkov na Novi Zelandiji določa predvsem Zakon o zasebnosti (Privacy Act) z dne 17. maja 1993, kakor je bil spremenjen z Zakonom o spremembi Zakona o zasebnosti z dne 7. septembra 2010⁷. Zakon v ta namen določa dvanajst načel informacijske zasebnosti, ki urejajo obdelavo osebnih podatkov. Zakon o zasebnosti velja za zasebne in javne organe, vključno z organi kazenskega pregona. Prav tako vzpostavlja funkcijo pooblaščenca za zasebnost, neodvisnega organa za varstvo podatkov na Novi Zelandiji.

¹ Uredba (EU) 2016/794 z dne 11. maja 2016 (UL L 135, 24.5.2016, str. 53).

² COM(2017) 608 final.

³ Alžirija, Egipt, Izrael, Jordanija, Libanon, Maroko, Tunizija in Turčija.

⁴ COM(2015) 185 final.

⁵ Dokument Sveta 10384/17 z dne 19. junija 2017.

⁶ Skupna vizija, enotno ukrepanje: močnejša Evropa – Globalna strategija za zunanjo in varnostno politiko Evropske unije (<http://europa.eu/globalstrategy/en>).

⁷ Zakon o zasebnosti je trenutno v postopku reforme na podlagi predloga zakona, ki je bil predstavljen marca 2018.

Po napadu v Christchurchu sta francoski predsednik Emmanuel Macron in predsednica novozelandske vlade Jacinda Ardern skupaj gostila dogodek „poziv iz Christchurcha“ (Christchurch Call) 15. maja 2019 v Parizu, ki se ga je udeležil tudi predsednik Juncker. Na dogodku je bil poudarjen pomen obravnavanja terorističnih vsebin na spletu ob hkratnem zagotavljanju varstva temeljnih pravic. Sodelujoče vlade in tehnološke družbe ter Evropska komisija so podprle zaveze v okviru „poziva iz Christchurcha k ukrepanju“ za odstranitev terorističnih in nasilnih ekstremističnih vsebin na spletu (<https://www.christchurchcall.com/>).

EU in Nova Zelandija sta podobno misleči partnerici s podobnimi stališči in pristopom v zvezi s številnimi globalnimi vprašanji. Partnerski sporazum o odnosih in sodelovanju med EU in Novo Zelandijo, podpisan 5. oktobra 2016, utira pot močnejšim in trdnjšim odnosom, saj vsebuje številne člene, v katerih se pogodbenici zavezujeta, da bosta sodelovali na področjih, kot so boj proti terorizmu, kazenski pregon, preprečevanje korupcije in organiziranega kriminala ter boj proti njima, boj proti drogam, kibernetški kriminaliteti, pranju denarja in financiranju terorizma, migracije in azil.

EU in Nova Zelandija sta tudi partnerici Globalnega foruma za boj proti terorizmu, mednarodnega foruma 29 držav in Evropske unije, katerega krovni cilj je zmanjšati ranljivost ljudi po vsem svetu za terorizem, in sicer s preprečevanjem terorizma, bojem proti njemu in pregonom terorističnih dejanj ter bojem proti napeljevanju k terorizmu in novačenju za teroristična dejanja. EU in Nova Zelandija tesno sodelujeta pri zunanjih in varnostnih vprašanjih ter imata vzpostavljen reden politični in varnostni dialog. Ta dialog vključuje pogosta posvetovanja na ministrski ravni in ravni visokih uradnikov. Nova Zelandija je lahko na podlagi okvirnega sporazuma o partnerstvu iz leta 2012 sodelovala v nekaterih operacijah EU za krizno upravljanje, saj je na primer prispevala k operaciji EUNAVFOR Atalanta (boj proti piratstvu ob Afriškem rogu).

Operativne potrebe

Na vseh področjih kriminala, za katera je pristojen Europol, bi bilo mogoče raziskati možnosti za nadaljnje sodelovanje z Novo Zelandijo. To je neizčrpen seznam najpomembnejših operativnih potreb Eurolpa v zvezi z Novo Zelandijo:

- **Terorizem:** terorizem je resna grožnja za Novo Zelandijo in Evropsko unijo, saj sta bili obe tarči terorističnih napadov. Poleg izboljšanja razmer v zvezi z grožnjami in prepoznavanjem novih trendov je potrebno tesnejše sodelovanje, tudi izmenjava osebnih podatkov, da bi se lahko odkrivala, preprečevala in preganjala teroristična kazniva dejanja, vključno s potovanji teroristov, financiranjem terorizma in zlorabo interneta s strani teroristov.

Europolov Evropski center za boj proti terorizmu (ECTC) ima velik operativni interes za izmenjavo operativnih/osebni podatkov z Novo Zelandijo, kot je razvidno iz obdobja po napadu iz Christchurcha. Po tem napadu je Europolova enota EU za prijavljanje internetnih vsebin delovala na področju odkrivanja vsebin in proučevala vzorce njihovega razširjanja na spletu. Hitrost razširjanja vsebin in obseg zlorab interneta po napadu ter veliko število vpletenih ponudnikov spletnih storitev so bili brez primere in so pokazali omejitve obstoječih postopkov za obravnavanje podobnih groženj. Operativni sporazum z Novo Zelandijo bi ne le okrepil položaj Eurolpa pri vodenju operativnega odziva na poziv iz Christchurcha za odpravo terorističnih in nasilnih ekstremističnih vsebin na spletu, temveč bi tudi zagotovil pravni okvir za

Europol za razvoj naprednega sodelovanja z Novo Zelandijo pri vprašanjih, povezanih s terorizmom.

- Kibernetska kriminaliteta: za organe kazenskega pregona EU je Nova Zelandija ključna partnerica pri preiskavah primerov spolnega izkoriščanja otrok.

Novozelandska policija sodeluje v virtualni globalni projektni skupini in je njena dejavna partnerica. Projektna skupina je ključna partnerska mreža Europolovega Evropskega centra za boj proti kibernetski kriminaliteti v boju proti spolni zlorabi otrok na spletu. Pristojni organi držav članic EU, ki so odgovorni za preiskovanje spolnega izkoriščanja otrok na spletu in se pri tem soočajo s številnimi pravnimi in tehničnimi izzivi, izjemno cenijo napredno strokovno znanje novozelandskih organov pri preiskovanju takih kompleksnih kaznivih dejanj in njihovo pripravljenost za izmenjavo znanja z udeleženci teh srečanj. Nova Zelandija lahko z operativnega vidika Europolu prinese znatno dodano vrednost na področju pregona kibernetske kriminalitete, zlasti spolnega izkoriščanja otrok na spletu. Na tem področju delujeta in imata veliko izkušenj novozelandska policija in novozelandska enota za boj proti digitalnemu izkoriščanju otrok v okviru Ministrstva za notranje zadeve, ki sta imeli pomembno vlogo v odmevnih operacijah.

Nova Zelandija je edina država v mreži pet oči (Five Eyes)⁸, s katero Europol nima pravne podlage za izmenjavo osebnih podatkov. To omejuje zmožnosti obeh strani za izmenjavo dragocenih operativnih informacij in sistematično sodelovanje. Prav tako ustvarja razmere, v katerih morajo biti dvostranski stiki vzpostavljeni neposredno z državami članicami ali prek tretjih agencij, vključno z Interpolom. Narava takih stikov ovira učinkovitost držav članic pri obravnavanju te vrste kriminala in jim onemogoča, da bi prispevale k dodani vrednosti Europola in jo izkoristile, zlasti na področju terorističnih spletnih vsebin in spolnega izkoriščanja otrok na spletu.

- Motoristične kriminalne tolpe: novozelandska policija in Europol imata velik interes za sodelovanje pri boju proti motorističnim kriminalnim tolпам. Te tolpe so vedno večja težava na Novi Zelandiji, novozelandska policija pa je pred kratkim ustanovila obveščevalno enoto za tolpe. Motoristične kriminalne tolpe so eden od glavnih ciljev te enote. Europolov monitor analitičnih projektov se posebej zanima za potovanja v Evropo in kazenske evidence članov motorističnih kriminalnih tolп na Novi Zelandiji, pa tudi za njihove domnevne stike z nekaterimi organiziranimi kriminalnimi združbami v jugovzhodni Aziji.
- Prepovedane droge: Europol je v preteklosti že obravnaval obsežen primer prepovedane trgovine z amfetamini iz EU na Novo Zelandijo. Na tem področju obstajajo možnosti za nadaljnje sodelovanje.

2. PRAVNI ELEMENTI PRIPOROČILA

Uredba (EU) 2016/794 o Agenciji Evropske unije za sodelovanje na področju preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj (Europol) določa pravni okvir Europola, zlasti

⁸ Obveščevalno zavezništvo, v katerem sodelujejo Avstralija, Kanada, Nova Zelandija, Združeno kraljestvo in Združene države.

njegove cilje, naloge, pristojnosti, zaštitne ukrepe za varstvo podatkov in načine sodelovanja z zunanjimi partnerji. To priporočilo je skladno z določbami uredbe o Europolu⁹.

Cilj tega priporočila je, da Svet Komisijo pooblasti za pogajanja v imenu EU o prihodnjem sporazumu. Pravna podlaga za to, da Svet odobri začetek pogajanj, je člen 218(3) in (4) PDEU.

V skladu s členom 218 Pogodbe o delovanju Evropske unije se Komisija imenuje za pogajalca Unije za sklenitev sporazuma med Evropsko unijo in Novo Zelandijo o izmenjavi osebnih podatkov med Agencijo Evropske unije za sodelovanje na področju preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj (Europol) in pristojnimi organi Nove Zelandije za boj proti hudim kaznivim dejanjem in terorizmu.

⁹ Zlasti s členi 3, 23 in 25 ter poglavjem VI Uredbe (EU) 2016/794.

SKLEP SVETA

**o pooblastilu za začetek pogajanj o sporazumu med Evropsko unijo in Novo Zelandijo
o izmenjavi osebnih podatkov med Agencijo Evropske unije za sodelovanje na področju
preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj (Europol) in pristojnimi
organi Nove Zelandije za boj proti hudim kaznivim dejanjem in terorizmu**

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) in zlasti člena 218(3) in (4) PDEU,

ob upoštevanju priporočila Evropske komisije,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Uredba (EU) 2016/794 Evropskega parlamenta in Sveta¹⁰ je bila sprejeta 11. maja 2016 in se uporablja od 1. maja 2017.
- (2) Določbe Uredbe (EU) 2016/794, zlasti določbe o prenosu osebnih podatkov, ki jih Agencija Evropske unije za sodelovanje na področju preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj (Europol) prenese tretjim državam in mednarodnim organizacijam, določajo, da lahko Europol prenese osebne podatke organu tretje države na podlagi mednarodnega sporazuma, ki je bil sklenjen med Unijo in to tretjo državo v skladu s členom 218 PDEU in zagotavlja ustrezne zaščitne ukrepe glede varstva zasebnosti ter temeljnih pravic in svoboščin posameznikov.
- (3) Treba bi bilo začeti pogajanja za sporazum med Evropsko unijo in Novo Zelandijo o izmenjavi osebnih podatkov med Agencijo Evropske unije za sodelovanje na področju preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj (Europol) in pristojnimi organi Nove Zelandije za boj proti hudim kaznivim dejanjem in terorizmu (v nadaljnjem besedilu: Sporazum).
- (4) Kot je pojasnjeno tudi v uvodni izjavi 35 Uredbe (EU) 2016/794, bi morala imeti Komisija možnost, da se med pogajanj o Sporazumu in v vsakem primeru pred sklenitvijo Sporazuma posvetuje z Evropskim nadzornikom za varstvo podatkov.
- (5) Sporazum bi moral spoštovati temeljne pravice in načela, priznana z Listino Evropske unije o temeljnih pravicah, zlasti pravico do zasebnega in družinskega življenja iz člena 7 Listine, pravico do varstva osebnih podatkov iz člena 8 Listine ter pravico do učinkovitega pravnega sredstva in nepristranskega sodišča iz člena 47 Listine. Sporazum bi bilo treba uporabljati v skladu z navedenimi pravicami in načeli.
- (6) Sporazum ne bi smel vplivati na prenos osebnih podatkov ali druge oblike sodelovanja med organi, odgovornimi za zagotavljanje nacionalne varnosti, niti ne bi smel vanje posegati –

¹⁰ Uredba (EU) 2016/794 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. maja 2016 o Agenciji Evropske unije za sodelovanje na področju preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj (Europol) ter nadomestitvi in razveljavitvi sklepov Sveta 2009/371/PNZ, 2009/934/PNZ, 2009/935/PNZ, 2009/936/PNZ in 2009/968/PNZ (UL L 135, 24.5.2016, str. 53).

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Komisija se pooblasti, da se v imenu Unije pogaja o sporazumu med Evropsko unijo in Novo Zelandijo o izmenjavi osebnih podatkov med Agencijo Evropske unije za sodelovanje na področju preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj (Europol) in pristojnimi organi Nove Zelandije za boj proti hudim kaznivim dejanjem in terorizmu.

Pogajalske smernice so določene v Prilogi.

Člen 2

Pogajanja se opravijo ob posvetovanju z ustreznim [ime posebnega odbora vnese Svet].

Člen 3

Ta sklep je naslovljen na Komisijo.

V Bruslju, 30.10.2019

*Za Svet
Predsednik*